SPINNER

JAARGANG 2 NUMMER 3

31 oktober

eerste flipperevenement in Huizen (NH)

de SPINNER is een uitgave van de Nederlandse Flipper Vereniging
losse nummers hfl. 10,00
oktober 1993

Colofon

Verschijnt viermaal per jaar voor de leden van de Nederlandse Flipper Vereniging.

Redactie

Carel Gijsen en Freerk André de la Porte

Bestuur

voorzitter:
Freerk André de la Porte
Looiersgracht 17b
1016 VR Amsterdam
020-6225470

secretaris:
Carel Gijsen
Hengelolaan 1156
2544 GS Den Haag
070-3676920

penningmeester:
Raf Kapper
Boompjes 331
3011 XZ Rotterdam
010-4111849

evenementen:
Ed Hut
Het Galjoen 2
3742 HA Baarn
02154-21034

Bank

ING bank, rek.nr: 69.34.40.759 / gironr ING bank is 553 tnv. R.Kapper inzake de Nederlandse Flipper Vereniging

De Spinner

het blad voor de flipperfanaat

De spinner verschijnt driemaandelijks voor de leden van de Nederlandse Flipper Vereniging

jaargang 2, nummer 3, september 1993

losse nummers fl. 10,00

pag. inhoud

2.	Redactioneel	Carel Gijsen
3.	Pinball Expo '93 (I)	Freerk André de la Porte
4.	Je eigen flipperkast (vervolg)	Rick de Mulder
6.	Even voorstellen	Raf Kapper
7.	Het evenement	Ed Hut
8.	Advertenties	
10.	Pinball Expo '93 (II)	Patrick van Gelder
11.	De Xenon	Ferdi van Os
13.	Van het bestuur	Carel Gijsen
14.	Pinball Expo '93 (III)	Wim Kuypers
16.	Twilight Zone	Ad Jonker
18.	Centaur	Marcel Roozendaal
20.	Flipperen op de computer	Carel Gijsen

Redactioneel

Dat was even schrikken toen het vorige nummer al vermenigvulgd en geniet bij de drukker lag en ik mij opmaakte om de boel te gaan verzenden en de voorzitter mij belde met de mededeling dat iemand bij de drukker nieuwsgierig was geworden naar de inhoud van dat flipperblad en het hem direct opviel dat er op de kaft "nummer 3" vermeld stond terwijl er binnenin sprake was van "nummer 2".
Het nummer uit elkaar laten halen en er een nieuwe kaft omheen vouwen en de boel weer nieten zou ongeveer achthonderd gulden gaan kosten en zoveel geld hebben wij nu ook weer niet in kas. Dus dan maar met een erratum opgelost. Ik heb er geen reacties op gehad dus ik neem even aan dat U er minder last van had dan ikzelf want ik had er behoorlijk de smoor over in.
Genoeg over het vorige nummer, dit nummer is van nu af aan de orde.
Dit nummer kent nu eens geen omvangrijke beschrijvingen van allerlei nieuwe flippers maar wij doen het eens in een kompacter vorm. De hoofdmoot is uiteraard gereserveerd voor ons eigen flipperevenement dat op 31 oktober plaats gaat vinden.

Carel Gijsen

Een woord van lof is er uiteraard voor Ed Hut, Rick de Mulder en Ad Jonker die zich echt uit de naad hebben gewerkt om dit eeerste grote flipperevenement in Nederland van de grond te krijgen want zoiets zet je niet zomaar "even" op als je het voor de eerste keer moet doen want een draaiboek van een vorige gelegenheid is er uiteraard nog niet en de begroting is zo'n eerste keer ook voornamelijk raamwerk.
Hat is vooral jammer voor Ad Jonker dat hij het evenement niet mee kan maken want hij maakt nu eenmaal deel uit van onze eigen onvolprezen Koninklijke Marine en hij zit op dit ogenblik op het bevoorradingsschip "De Zuiderkruis" in de Adriatische Zee om de schepen die de Joegoslavische blokkade kontroleren te assisteren.

In dit nummer vindt u op verschillende plaatsen de namen van de diverse standhouders met de vermelding van het aantal kasten dat zij mee zullen gaan nemen. Schrikt u niet, het zullen er minstens honderd en dertig 130 zijn (althans volgens de opgave die ik heb gekregen) en dat een behoorlijk kabaal maken als het allemaal aanstaat. Maar geen betere herrie dan een lekkere herrie zullen we maar denken....

FLIPCOIN
Klundert
35-40 flippers

De firma Flipcoin biedt tevens de mogelijkheid om kapotte onderdelen en printplaten van flippers ter plaatse te laten repareren.

Wij hopen u er allemaal aan te treffen!!

PINBALL EXPO CHICAGO 1993

Ieder jaar wordt deze beurs in Chicago gehouden. Vorig jaar ben ik er voor 't eerst naar toe geweest. Dat was dan ook de reden om dit jaar weer te gaan.
De beurs wordt gehouden in het Ramada Inn hotel, in de buurt van het vliegveld van Chicago. Het begon allemaal op donderdag 9 september met een bezoek aan de Alvin G. & Co fabriek. Alvin G. & Co is een relatief jonge organisatie. De oorsprong ligt in de familie Gottlieb, die na de verkoop van de PREMIER fabriek, weer opnieuw begonnen is. Onder de bezielende leiding van Alvin Gottlieb worden er door de familie weer flipperkasten gemaakt. En niet onverdienstelijk. De nieuwste flipperkast van Alvin heet Mistery Castle. Deze kast werd tevens gespeeld voor de kampioenschappen. Daartoe waren er twintig kasten beschikbaar die tijdens de beurs konden worden gespeeld. Zoals gebruikelijk was de top van de flipperende wereld weer aanwezig. (bv. Rick Stetta) Dit is dus de zwaarste proef die een flipperkast kan doorstaan. Deze flipperkast doorstond de proef met glans.

Geen moeilijke kast om op te spelen en een leuk spel. Het thema doet al vermoeden dat er naar een schat gezocht moet worden.

Freerk André de la Porte

In een kasteel liggen 15 schatten verborgen met als laatste te vinden schat, de kroon (van de koning). De schatten kunnen een voor een gevonden worden door een van de 6 "ramps" te schieten. Bij het vinden van een schat verandert het spel kompleet. De verandering varieert van multibal tot het schieten van diverse jackpots. Dus 15 varianten in dit spel.

Jos van der Linden
Drunen
5 flippers

Het is tevens mogelijk om de te vinden schat te gaan voorspellen. Deze truk wordt interessant voor diegene die door heeft hoe het meeste aantal punten kan worden behaald. Kortom een grote uitdaging voor de speler.
Dat Alvin G. & Co serieus genomen moet worden blijkt wel uit de presentatie zoals deze op de beurs naar voren kwam. Er werd een complete technische uitleg gegeven over de electronica. Hiervoor werd een leek (dit was echt een leek) uit het publiek gevraagd om naar voren te komen om de self-test uit te voeren. Met weinig uitleg werden alle testmogelijkheden doorgelopen, en zonder problemen! Ook onze indruk was dat het technisch zeer goed en degelijk in elkaar zit, waarbij veel aandacht is besteed aan het motto"eenvoud siert de mens"

Niet verwondelijk dat het allemaal zo goed zit.
De fabriek heeft een groot aantal doorgewinterde personen aangenomen. Mensen die vroegen bij PREMIER en bij BALLY en WILLIAMS hebben gewerkt. Zowel op de ontwerp afdelingen als op service afdelingen. Deze "oudere" garde werkt samen met een jongere groep enthosiaste mensen die getraind worden in de fijne kneepje van het vak.

Replay
Eindhoven

10 flippers

Een van de jongere mensen is Michael Gottlieb, de zoon van Alvin. Met zijn 23 jaar heeft hij tijdens een van de presentaties zeer veel indruk gemaak bij het publiek.

Kortom Alvin G.& Co. is zeker een naam om te onthouden en we zullen nog veel horen van deze fabriek.

Je eigen flipperkast (vervolg)

Naar aanleiding van het artikel "Je eigen flipperkast" van Freerk André de la Porte uit de vorige 'Spinner' wilde ik daar even op reageren.

Ik ben Rick de Mulder van Flipcoin (zie advertententie elders in dit blad). Ik ben een paar jaar geleden begonnen met een paar flipperkasten die ik zelf repareerde.

Rick de Mulder

Die hobby is uitgegroeid tot zo'n 80 flipperkasten, waarvan ik een dagtaak heb gemaakt. Ik koop en verkoop flipperkasten, met en zonder garantie, repareer ze zelf en bezorg ze eventueel ook nog wanneer dat nodig is, maar mijn specialiteit is voornamelijk de reparatie van de Data-East, Williams, Bally en Gottlieb kasten.
Als je dus de hele dag met flipperkasten bezig bent, merk je wel dat er heel wat meer punten zijn waar je op moet letten als je een flipperkast koopt, dan de punten die genoemd zijn in bovengenoemd artikel.
Ik wilde daar de volgende punten aan toevoegen:

Controle van de kop van de flipperkast

Let er op:
* Dat de batterij niet gelekt heeft en of dat er sowieso wel een batterij aanwezig is.
* Dat alle stekkers die op de printen zitten er goed uit zien. Dwz. dat ze eraan zitten! Dus niet eraf geknipt en de draden zo op de print gesoldeerd zijn, dat ze niet verknipt zijn (geen kroonsteentjes ed.) en niet verkleurd zijn (verbrandingskleur)..
* Dat bij Bally en Stern kasten alle digits en sigmenten werken en dat de displays niet ingebrand zijn (verkleurde puntjes op het display).
* Dat bij Williams kasten (vanaf 1986) de displays

helemaal "vol" zijn en helder branden, anders kan zo'n display lek zijn en de kosten van vervanging van zo'n display zijn nogal hoog: numeriek display fl. 50,-- een alfanumerieke fl.85,-- en deze prijzen zijn nog exclusief BTW en plaatsing. Tot zover de controle van de kop van de flipperkast.

Controle onder het speelveld

Op het oog moet alles onder het speelveld er al netjes uitzien.

Let erop:

* Dat er geen dingen afgebroken zijn.
* Dat er geen spoelen verbrand zijn (zwartgeblakerd en/of gezwollen).
* Dat de flippercontacten (contact aan weerszijden van de flipperkast waar je op de knop drukt om de flippers te laten bewegen) en de end-off-stroke

FLIPCOIN

U KUNT IEDERE DAG
BELLEN VAN
9.00 - 22.00 UUR

RICK DE MULDER
KRUGERSTRAAT 18
4791 JG KLUNDERT
TEL. 01682 - 2034

- GESPECIALISEERD IN REPARATIES EN ONDERHOUD AAN ALLE KASTEN VAN HET MERK: BALLY - WILLIAMS - DATA EAST
- OOK LEVEREN ONDERDELEN
- INRUIL FLIPPERKASTEN MOGELIJK

HOUDT U VAN FLIPPEREN?
DENK ER DAN EENS AAN OM ER ZELF EEN AAN TE SCHAFFEN.

contactpunten er nog op zitten.
* Dat de bedrading er goed uitziet, er geen draden los hangen, afgeknipt zijn, de draadboom opengamaakt is, er nieuwe draden toegevoegd zijn en dergelijke.

Het allerbelangrijkste bij de aanschaf van een flipperkast is echter de garantie. Een handelaar

Henk de Jager
Amsterdam

8 flippers

die waar voor zijn geld verkoopt zal niet gauw weigeren om garantie te verlenen. En het beste kun je de kasten op een vertrouwd adres kopen zodat je niet gauw een miskoop doet.

Ik hoop dat ik hierbij nog een paar bruikbare tips waar je bij de aanschaf van een flipperkast op moet letten. Voor vragen kun je altijd even bellen.

even voorstellen..

Raf Kapper

Gek als het lijkt ben ik tot voor kort nooit zo'n liefhebber geweest van flipperen. Dit komt met name door de ervaringen die ik vroeger (15-20 jaar) geleden bij het spelen heb opgedaan.

Het spel kon me niet echt boeien vanwege het saaie speelveld en de monotone geluiden van o.a. de bumpers en spinners.
De flipperkast zag ik toen als een aardige bezigheid om de tijd te verdrijven tijdens regenachtige dagen op de camping.
Na mijn jeugd ben ik het flipperen om deze reden uit het oog verloren.
Kort voordat ik werd gevraagd om penningmeester te worden van onze vereniging is mijn enthousiasme voor het flipperen enorm toegenomen.
Dit kwam eigenlijk doordat mijn broer een 2e hands flipperkast had gekocht (een cobra) die allemaal mooie geluiden kan produceren en zelfs kan praten.
Bovendien had deze kast voor mijn begrip (ik was tenslotte een "oude mechanische kast" gewend) een leuk speelveld met veel afwisseling en targets.
Door de kennismaking met deze flipperkast raakte ik gefascineerd door de mogelijkheden van een electronische kast en groeide mijn enthousiasme voor het flipperen.

Uiteindelijk besloot ik om zelf een flipperkast aan te schaffen. Dit werd de Pin-Bot van Williams uit 1986.
Toen de voorzitter mij medio vorig jaar vroeg voor de functie van penningsmeester van de vereniging heb ik hier niet lang over hoeven na te denken.

Ik hoop dat ik mijn enthousiasme voor het flipperen over kan brengen naar vooral nietleden waardoor onze vereniging kan uitbreiden en een nog beter financieel draagvlak krijgt voor de toekomst.

het evenement 1993

Zondag 31 oktober 1993, om 10.00 uur is het dan eindelijk zover, dan gaan de deuren open van Sport- en Recreatiecentrum "De Bun" in Huizen voor het eerste Nederlandse Flipper evenement, georganiseerd door de Nederlandse Flipper Vereniging.

Wat biedt het evenement:

Flipperkasten

Allereerst zullen er genoeg flipperkasten aanwezig zijn om op te spelen. Het aantal is niet precies bekend, maar zal zeker de honderd overschrijden. Waarschijnlijk bevindt zich onder deze kasten die leuke kast

Addy van der Bijl
Wassenaar
10-15 flippers

waar u al tijden niet meer op gespeeld hebt. De meeste kasten zullen ook ter plekke te koop zijn.

Onderdelen

Tevens zullen er onderdelen van flippers door diverse standhouders verkocht gaan worden. Zoekt u al tijden een missend of onderdeel of ontbreekt er iets dan is dit de mogelijkheid om aan het betreffende onderdeel te komen, danwel in contact te komen met de mensen die het onderdeel kunnen leveren.

Ed Hut

Flipcoin bijvoorbeeld repareert printplaten die op het evenement ingeleverd worden binnen veertien dagen en stuurt deze dan terug.

Flipperwedstrijd

Verder is er natuurlijk de flipperwedstrijd. Dit is een open kampioenschap, laten we het een open clubkampioenschap noemen, waarbij het inleggeld besteed wordt aan het kopen van een flipperkast op het evenement.

Reglement

Dit kampioenschap wordt als volgt gespeeld:
Men kan onbeperkt inschrijven voor hfl. 5,-- per keer. Voor dit geld kan men twee keer spelen op een kast naar keuze uit een aanbod van acht kasten.

Ko Magielse
Houten
4 flippers

De hoogste scores worden bijgehouden en om 17.00 uur worden de spelers met de twee hoogste scores op een kast uitgenodigd voor de halve finale. In de halve finale wordt men ingedeeld in poules van vier waarna de eerste speler van elke poule na een onderlinge confrontatie doorgaat naar de finale. Deze vier spelers gaan onderling uitmaken wie er kampioen wordt en dus met de eer en de te winnen flipperkast aan de haal gaat.

Ontmoetingen

Het allerbelangrijkste van het evenement is natuurlijk dat de flipperfanatici elkaar eens kunnen ontmoeten en ervaringen kunnen uitwisselen.

Klaas Boomsma
Leeuwarden

speelautomatenarchief

Locatie

Het adres van Sport- en Recreatiecentrum "De Bun" is: Graaf Floris 2 in Huizen (NH). De eenvoudigste manier om daar te komen is via de A1 (Amersfoort - Amsterdam). Men neemt dan de afslag A27 richting Almere. Bij de verkeerslichten krijgt men dan de afslag Huizen (linksaf). Bij de eerstvolgende verkeerslichten houdt men rechts aan richting Huizen (de naam van deze weg is 't Merk). Deze weg blijft u volgen tot u Cultureel Centrum "3 in 1" voor zich ziet. Hier houdt u rechts aan (Huizermaatweg). Als u deze weg blijft volgen ziet u na ongeveer achthonderd meter een de linkerkant "De Bun".

Tijdsduur

Het evenement vangt aan om 10.00 uur en duurt tot 19.00 uur. De entree is voor leden fl. 2,50 en voor niet-leden fl 7,50.
Iedereen is natuurlijk van harte welkom. Voor een geslaagd evenement hebben wij vooral voldoende bezoekers nodig, dus kom allemaal en neem als het even kan vrienden, familie en bekenden mee. Zoekt u een flipperkast, zoekt u onderdelen, wilt u weten hoe goed u bent of wilt u gewoon een leuke flipperdag hebben dan zien wij u graag op zondag 31 oktober 1993 verschijnen.
Laten we er met z'n allen gewoon een gezellige, geslaagde dag van maken zodat we van dit evenement een jaarlijks terugkerend iets van kunnen maken.

Patrick van Gelder
Eindhoven

20 flippers

Advertenties

Aangeboden:
Saturn 2 (Bell Games 1985). Het spel is identiek aan de Spy Hunter (Bally 1984). Prive gebruikt, slechts 5000 spelen. Vraagprijs fl. 850,--
Telefoon: 070-3633078

Aangeboden:
Flipper Haunted House
Vraagprijs fl. 1200,--
telefoon: 04128-1070

Regels voor advertenties:
Stuur een (kort) bericht naar de redactie met vemelding van de tekst die u geplaatst wilt hebben. Vermeld ook uw telefoonnummer want namen worden niet genoemd.

Collectors
Amsterdam

5 flippers

WIZARD collectors items

Ekkersrijt 1406
5692 AK Son
tel: 04990 - 74403
fax: 04990 - 74409

OPENINGSTIJDEN :

do. en vrij. van 13 tot 17 uur
zat. van 11 tot 16 uur
en op afspraak

voor alles op het gebied van flipperkasten !!!

EEN GREEP UIT 70 m2 ONDERDELEN :

					PRIJS
Lampjes	bajonet	6.3 V 0.25 A		9.75 per 10	41.50 per 50
		6.3 V	knipper	2.50	10.00 per 5
		12 V 5 W	flits	8.75 per 5	37.50 per 25
	wedge	6.3 V 0.25 A		8.25 per 10	35.00 per 50
		13 V 1 A	flits	12.50 per 5	53.00 per 25

Sloten	16 mm, 22 mm, 28 mm	v.a. 12.50
Instelmechanisme voor poot	voor hoogte instelling	5.00
Rubber dop voor poot	voor bescherming van de vloer	14.00 per 4
Rubbers	complete set voor de kast	32.50
Kopie van manual	met schema's	30.00
Cleaner , 0.47 l	voor het speelveld	19.50
Contact afsteller	voor het perfect afstellen van contacten	6.50
Spoelen	ook voor EM kasten	v.a. 10.00
Flipperbal		7.50
Shooterveer	lang of kort	1.50
Boeken	Pinball, de fascinerende wereld	17.50
	Pinball Art	24.50
	Service boek (voor EM kasten)	49.50
T-shirts	diverse opdrukken	35.00
Speldjes	flipperkast of bumperkap	9.50
Muntinworpplaatjes	inworp een gulden of inworp een kwartje	5.00

New from the United States of America

Bally deursticker	ruitvormig	13.50
Boek "Pinball Machines"	over kopruiten, 160 blz, kleur en zw/w	85.00
Kalender 1994	met flipperplaten	27.50
Webbing spray	voor restaureren buitenkant van de kast	14.75
Pinball lubricant	smeermiddel	11.50
Flitslamp 12V	de originele flitslamp #89	2.50
Popbumper skirts	groen, geel, rood, blauw en paars	2.75
Tooltje	voor makkelijk loshalen van PCB's	2.50
Flipperkap 3"	Bally, wit	5.00
Flipperkap kort en bol	oud, bol model met opdruk 'flipper'	15.00
Kopruitfolie	Big Guns, F-14 Tomcat, Fire	60.00
zekering	3/16 A kort model voor Bally solenoid driver	1.50

zoekt U onderdelen of wilt U iets weten over flipperkasten, bel dan :

0 4 9 9 0 - 7 4 4 0 3

De prijzen van onderdelen en flipperkasten zijn in U.S.A. ten opzichte van vorig jaar verder gestegen.

PINBALL EXPO CHICAGO 1993

Half september was de flipperbeurs (EXPO) in Chicago. Als fervent flipperaar en verzamelaar was ik daar dus ook weer aanwezig. Helaas was het totale prijskaartje flink groter in verhouding met vorig jaar.
De vlucht, rechtstreeks met KLM, was al ruim Hfl.400,= duurder vanwege het hoogseizoen. Vanwege dezelfde reden was het hotel ook $10 per nacht duurder. De intree van de beurs was $80 voor vier dagen flippergenot incl. de tour naar een flipperfabricant (dit jaar : Alvin G. & Co) en het beruchte banket (leuk). Dus voordat je ook maar een keer geflippert hebt ben je al zo'n Hfl.2250,= kwijt. Tegen Hfl.1750,= van vorig jaar. Dit wordt door het overweldigende aanbod van flippers, onderdelen, fabrikanten en auteurs/ ontwerpers weer gecompenseerd.

Flipperkasten :

Het aanbod van gratis te spelen flippers is groot, ongeveer 175. Van 'woodrail' tot prototype. Alles is te koop, maar mag pas aan het eind van de beurs meegenomen worden.

Patrick van Gelder

De prijzen van de kasten lagen ongeveer 10 tot 15% hoger, vergeleken met vorig jaar. De 'woodrails' was nog verreweg het goedkoopste. De veiling van ongeveer 100 flippers verliep ook goed. Alles is verkocht, voor prijzen die in guldens nog hoger liggen dan hier in Europa.

Onderdelen :

Het overweldigende aanbod van onderdelen en flyers deed mij dit jaar weer versteld staan. Van 'junkyard' tot 'nieuw in doos', je kijkt je ogen uit. De prijzen mogen er dit jaar ook weer zijn. Voor bv. een n.o.s. bumpercap werd 2 jaar geleden nog $4 gevraagd, vorig jaar was dat al $8 en dit jaar het mooie afgeronde bedrag van $10! Het werd niet alleen gevraagd, maar ook nog betaald. De firma Bally maakte het nog bonter: 2 jaar geleden werden de sleutelhangers nog zowat weggegeven, vorig jaar waren ze $1 en dit jaar maar liefst $5 per stuk. En aan het eind van de beurs toch kompleet uitverkocht.

Het flipperen leeft in Amerika veel meer dan hier in Europa. Het probleem voor ons is dat de Amerikaan de dollar net zo makkelijk uitgeeft als wij de gulden. Maar wie een flipper weer mooi en kompleet wil hebben moet dat maar voor lief nemen.

Ik schrijf vaker wat stukjes voor de spinner, en wil even vertellen hoe ik in de flipper wereld verzeild ben geraakt.
Het begon zo'n 5 jaar geleden toen een vriend van mij geen plaats had voor zijn flipperkast, een Gottlieb "KING PIN", dat is een mechanische eenspeler kast. Ik had daar bij hem thuis wel eens vaker op gespeeld, en vroeger ook wel op een aantal kasten. Goed, hij had dus die kast bij mij geparkeerd (in ruil voor een oude kleuren tv) en ik vond dat eigenlijk wel leuk en heb 'em toen ook helemaal in orde gemaakt want er mankeerde wel het een en ander aan. Er werd best veel op gespeeld, door mij en de visite die ik over de vloer kreeg. echter na een jaar of drie haalde mijn vriend de kast weer weg , hij had weer plaats thuis, en ik zat opeens zonder.

Herman Swaak
Deventer
15-20 flippers

Door een zeer toevallige samenloop van omstandigheden zag ik op mijn

XENON

werk opeens een advertentie waar door een (bekende) kollega een flipperkast te koop werd aangeboden. Ik dus bellen en bij hem thuis kijken, en ik was meteen verkocht. In een beetje klasiek ingerichte kamer stond dus een Bally "XENON". Dat is een kast met dubbele glasplaat met een erg mooie tekening van een (blauw) vrouwlijk gezicht met heel erg mooie ogen.

Ferdi van Os

Het is verder een sience fiction achtig item. Tussen de dubbele glasplaat zitten rondlopende lampjes, die tijdens het spelen, op de maat van een steeds nerveuzer wordend melodietje, sneller gaan knipperen. Ook zit er een vrouwlijke stem in die een beetje zwoel roept "welkom to xenon" en "try me again" (dit was ook de eerste kast met een vrouwlijke stem). Via een plexieglazen buis kun je een bal locken, "try tube shot" zegt ze dan, voor een twee ballen multibal. Al met al vond ik het dus een errug mooie kast.

Patrick Roose
Nieuwcuyk
20 flippers

Het bleek toevallig ook de kast te zijn waar ik vroeger met vriendjes in een snackbar in Muiderberg uren op gespeeld had, met de vele patatjes speciaal erbij. Deze kast had toen toch wel indruk op mij gemaakt. (nu zo'n tien jaar geleden). De prijs viel erg mee, Fl. 375-,! Dat kwam vast ook doordat zijn vriendin dat ding niet meer in huis wilde hebben. Dit was in juni 1990 en hij staat nog steeds bij mij thuis. Er hoefde absoluut niet veel aan te gebeuren, alleen een beetje schoon maken. Tot op de dag van vandaag heeft ze nog

nooit een mankement vertoond. Sinds die tijd dat ik de "XENON" heb ben ik me meer voor flippers gaan intereseren, en heb meerdere kasten erbij gehad. Bv Bally 8 BALL DE LUXE, STAR TREK, CENTAUR, maar die heb ik ook allemaal weer rap verkocht. Ook buiten de deur ga ik veel spelen, het liefst in de Fairplay hallen, daar staan de kasten (allemaal Williams) er heel goed bij en hebben 5 ballen voor een gulden. Maar de "XENON" heeft voor mij iets bijzonders en ik zal 'em (haar) dus waarschijnlijk ook niet meer wegdoen!

Statuten...

Vlak voor het ter perse gaan van dit nummer van de "Spinner" kwam er heuglijke tijding van het notarissen-kantoor in Arnhem alwaar onze statuten in behandeling waren. Onze statuten zijn gepasseerd en voorzien van alle handtekeningen doorgestuurd naar de kamer van koophandel in Utrecht. Dus nog even en wij zijn een officiele vereniging. Waarom het een jaar geduurd heeft? Er waren wat misverstanden en er was sprake van een verhuizing en er waren misschien nog wel een paar oorzaken aan te wijzen maar dat is nu even niet zo belangrijk meer.

Toen ik een jaar geleden het eerste nummer van de "Spinner" uitbracht was dat geheel volgens de ideëen van een kandidaat-redacteur voor mij. Ook de teksten waren "geleend" en in eendrachtige samenwerking met Freerk draaiden ik dat

Redactie..

blad "even" in elkaar en uiteindelijk viel dat best wel mee.

Het was mijn bedoeling dat het bij dat ene nummer zou blijven want nog tijdens de oprichtingsfase van de Nederlandse Flipper Vereniging werd mij al duidelijk dat ik het "gedoe" rond een kwartaalblad als de "Spinner" niet zou kunnen kombineren met mijn andere hobby's.
Wij, als nieuw bestuur van de nieuwe vereniging konden echter niemand bereid vinden om de redactie van ons lijfblad op zich te nemen zodat ik in arre-moede maar besloot om het blad toch maar te blijven maken en dan nog maar voor de periode van een jaar.

Het is mij bijna gelukt, al kwamen uiteindelijk de drie tot noch toe verschenen nummers van de Spinner steeds een maand te laat uit. Het lag niet aan de hoeveelheid copy die werd aangedragen, want die was ruim voldoende, maar domweg aan het feit dat het uiteindelijke samenstellen van het blad mij ongeveer twaalf uur kost en tijd is eigenlijk het enige dat ik niet heb...
Daarom roep ik iedereen met een computer op om eens na te denken over een mogelijk redacteurschap want ik stop er echt mee.

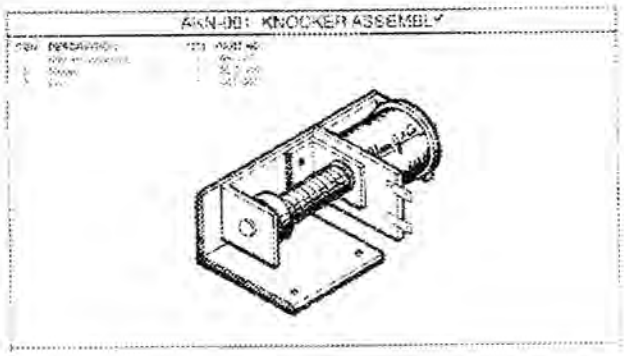

PINBALL EXPO CHICAGO 1993

Patrick van Gelder (WIZZARD Collecters Items), Freerk Andre de la Porte (voorzitter FNV) en ik, Wim Kuypers (Magic Play Automaten) hebben dit jaar de PINBALL EXPO 1993 in Chicago bezocht. Op deze beurs draait alles om 't flipper gebeuren, van T-shirts tot oude onderdelen. Donderdag 9 september begonnen we met een kort maar krachtig bezoek aan Alvin G. & Co. Alvin Gottlieb is 3 jaar geleden weer begonnen met het produceren van flipper-kasten. Omdat PREMIER het alleenrecht heeft gekocht om de naam GOTTLIEB te gebruiken, gebruikt Alvin nu de naam Alvin G. & Co.
De rondleiding viel wel wat tegen; we gingen met een rottempo door de fabriek en de ontwik-kelafdeling. Fotograferen was verboden op de laatst genoemde afdeling!
Na de rondleiding gingen we terug naar de EXPO. Daar kregen we uitleg over het Alvin G. & Co. Solit Select System. Met name de flipper "Mistery Castle". Ik geloof dat ze het een uitdaging hebben gevonden om een goed systeem te maken. Men heeft ook dingen van Williams overgenomen zoals het werken in menu's van het test- en programmeer systeem, en het doorgeven van de schakelaars die "vast" blijven zitten.

Wim Kuypers

's Middags konden we een uurtje flipperles krijgen. Dave Hegge legde wat trucks uit maar er was eigenlijk niets nieuws wat hij mij kon leren.
En toen werd eindelijk de tentoonstellings hal ge-opend! Volgens Patrick moesten we onze vuilniszakken gereed houden om zoaveel mogelijk mee te nemen. Helaas was er dit jaar niets meer gratis, dat viel even tegen. In de tentoonstellings-hal was natuurlijk van alles te zien. Bagatelle spelen en woodrail flippers, electro-mechanische flippers en veel electronsche BALLY's (80 system), King Kong van DATA EAST (hier bestaan er maar 10 van) en natuurlijk de allerlaatste, Last Action Hero (DE), Indiana Jones (Williams), Teed Of (PREMIER), Mistery Castle (Alivin G.) en Judge Dread (BALLY).
Tegelijk met de opening begon ook het flipper-toernooi. Twintig Mistery Castles konden worden bespeeld. Je mocht twee keer spelen voor een tientje (niet goedkoop dus). Je hoogste scoore werd genoteerd. "Onze" Freerk lukte het aandig, hij haalde zelfs de finale! (8e plaats). En dat terwijl er naar mijn schatting toch zo'n 3000 man hebben meegedaan. Het was bovendien extra moeilijk omdat de Mistery Castle in de zgn. tournament mode stond, d.w.z. geen extra ballen geen catapult enz. Rick Stetta (flipper pro-fessional) kwam niet verder dan een 16e plaats. Vrijdag (overdag) hebben we veel gemist omdat we

een VIP(!) rondleiding kregen bij DATA EAST . 's Middags mocht je je eigen kast ontwerpen. Om er een beetje in te komen mesten we hezelfde doen wat een ontwerper doet. Dat betekende "fireball's" eten en een soort krakelingen (niet te vreten) Er werden regeltjes uitgelegd door Joe Kaminkow (DE) en met z'n allen hebben we toen een speelveld ontworpen. Ik denk dat het nooit uit zal komen.....

Zaterdag 's middags gingen we op hand tekeningen jacht. Zo ongeveer alle ontwerpers en kunstenaars zaten op een rijtje. Voor mij de kans om te praten met Jerry Kelly (en een handtekening vragen) Een kerel van 71 jaarmet kleding aan uit de 70-er jaren(bruin-oranje-groen). Voor mijn "rockmakers" was ik op zoek naar een gave kopruit. Helaas had hij er geen meer, wel had hij nog de tekeningen. Mocht er nog iemand zo'n kopruit hebben..... (US Versie)

's Avonds hadden we een diner en we werden uitgenodigd aan de tafel van DATA EAST en Jerry Kelly wilde weer bij ons zitten. Hij geloofde werkelijk dat wij op klompen lopen en dat heel Nederland begroeid is met tulpen. Ik heb hem maar uit de droom geholpen. Tijdens het diner was er een toespraak van Alvin Gottlieb. het begon met een blik in het familie album van de Gottlieb's , foto's uit de oorlogsjaren, toen Gottlieb onderdelen voor machine geweren moest maken etc, etc. De toespraak was lang doch interssant. Daarna werd er door de EXPO organisatie diverse prijsjes uitgereikt met om. speldjes met een flipperkast erop (waar kwamen deze toch vandaan.....)

Zondag's de finale van het flippertoernooi. Freerk had een sterke tegenstander met een zwak punt, de man was nog al gestressed.

Het mocht niet baten; twee van de drie keren verloor Freerk. De finale werd uiteindelijk gewonnen door een Japanner!!

Voor mij was dit mijn eerste bezoek aan de EXPO, ik vond het leerzaam en interssant. Volgend jaar is de EXPO er voor de 10e keer, dat wordt dus zeker iets speciaals!!!

Alles voor je flipperkast vind je bij:

Replay
COIN MACHINES

In- en verkoop, ook met garantie.
Reparaties, onderdelen en schema's.
Adviezen over aanschaf en onderhoud.

In onze winkel staan altijd veel modellen speelklaar voor u opgesteld, van uiteenlopende leeftijden, in elke prijsklasse.

Vraag onze gratis mailing aan!

Replay
Hoogstraat 151a
5615 PC Eindhoven

Tel: 040-552627
Fax: 040-550555

Twilight zone

Ad Jonker

"You unlock this door with the key of imagination".

Nou, niet dus. Wat veel beter werkt zijn de vijf metalen en één keramische bal. Want het "openen" van de deur in Twilight Zone is toch iets wat iedere liefhebber van moderne flippers mee moet maken. Dan krijg je alle zes de ballen één minuut lang in het spel en als je niets doet levert het al 125 miljoen punten op. Als je goed je best doet haal je de 600 miljoen nog wel. Het spel in het kort gaat als volgt. De twee hellingen boven moeten ieder een keer geschoten worden om de lock te verlichten. De eerste keer kan je na één lock de linker helling opschieten voor drie ballen multibal. Daarna moeten alle ballen gelockt worden in het lock gat (rechts van de rechter helling). Tijdens multibal kan je een jackpot halen in de piano (kuil onder de klok).
Na een jackpot moet een bal achter de linker boven flipper in de camera geschoten om de piano weer te verlichten. Bij het raken van een vijf miljoen target verhoogt de jackpot. Dit gaat een hele multibal periode door. De deur features kan je verlichten door of in de slot machine te schieten (rechts in het midden) als het gele lampje brandt of in de piano als het gele lampje brandt of op het power veld de bal door de boven uitgang te krijgen.
De gele lampjes krijg je aan door de hellingen op te schieten. Het power veld wordt actief door een aantal hitch hikers te halen of met de deur feature. Als battle the power brandt schiet de bal dan op de rechter helling en gebruik de flipperknoppen om de twee magneten te activeren in de rode ringen. De rubbers scoren volgens de lampjes 500k, 750k of 1M. De totale score wordt verdubbelt door de bal door de bovenste uitgang te krijgen. De gumball wordt verlicht door beide hellingen te schieten (net als een lock) of met de deur feature. De gumball wordt geladen door de bal langs de rechter boven flipper de gang in te schieten. De extra bal kan gehaald worden door de lock helling te schieten als extra ball brandt. Extra ball kan op drie manieren worden gehaald namelijk door robots te schieten (lock/extra ball helling of de loop boven langs), door een aantal dead end (bal eerst door de rechter flipper return lane en dan tussen de bumpers naar boven het gat in) of door de deur feature. Tevens kan de linker out lane een extra bal opleveren door het super skill schot of de camera feature. De keramische bal heet de power ball. Deze is lichter en niet magnetisch. Dit is van belang tijdens multibal en als de camera brandt. Magneten links en rechts in de grote loop "helpen" de ballen door ze te stoppen en langzaam

terug te laten rollen wat de schoten in de camera en tijdens multibal in de piano veel makkelijker te maken. De andere kant van het verhaal is dat tijdens gewoon spel met de power ball de loop linksom steeds 10 miljoen punten oplevert en als je de power ball terug schiet in de gumball machine waar de machine nadrukkelijk om vraagt je powerball pay off krijgt. Powerball pay off geeft drie gewone ballen in het spel waarbij ieder contact tijdens multibal 250k oplevert. Zeer belangrijk nu is het powerveld. Krijg je nu een bal door de bovenste uitgang (tijdens multibal) dan levert dat 50 miljoen op. Na deze jackpot eerst een bal de linker helling op om het power veld weer te activeren. Een truck is hier om als er een bal op het power veld is een andere in de camera te schieten. Dit is hetzelfde gat en de machine trapt er in. Heeft men alle zestien deur features verlicht dan gaan de gele lampjes van de slot machine en piano gelijk weer branden voor het vraagteken. Na de omschreven zestig seconden als in het begin van het verhaal gaat het spel dood, zal de gumball machine weer vullen met drie ballen tijdens het optellen van de scores en geeft vervolgens één bal bij de plunjer. De display geeft aan welke speler aan de beurt is en dat is dan de speler die nog aan de beurt was. Je gaat dan dus verder met het gewone spel en kan de deur weer opnieuw vullen. Iedere feature van de deur wordt uitgelegd op de display dus even goed lezen wat er te halen valt. Tenslotte het skill shot. Iedere bal voor de plunjer levert de skill shot punten op. Terug van de onderste roll over is 2M, van de middelste 5M en van de bovenste 10M. De bal in het gat levert ook nog 1M op.

Beste redaktie,

om te beginnen van harte gefeliciteerd met de oprichting van jullie leuke blad.

Jaren geleden is mijn flipperhobby ontstaan, in de tijd dat er alleen nog mechanische flipperkasten te vinden waren. Ondanks de voortschrijdende techniek vind ik het heerlijk om nog eens op zo'n oude kast te spelen.
Zelf heb ik ook enige kasten gehad.
Ik ben gestart met de mechanische kast "HONEY", daarna kwam "MONTE CARLO". Toen de eerste elektronische "BLACK JACK" welke ik heb ingeruild tegen Bally's "PLAYBOY". Na deze laatste aan mijn broer te hebben geschonken ben ik overgestapt op de fantastische "CENTAUR".

Over "CENTAUR" wil ik graag het volgende kwijt:

Om te beginnen wordt het uiterlijk bepaald door de kleuren zwart, rood en wit. Dit maakt de lay-out van de kast heel bijzonder. Op de kopruit tref je een afbeelding aan van een soort motorfiets bestaande uit het achterstuk van een motor en het voorstuk van een man. Dit is een parodie op de "echte" Centaur uit de Griekse mythologie, die bestond uit een man/paard - combinatie.
Buiten de steeds wisselende achtergrond geluiden is er nog de zware Centaur-stem die, vóór het spelen zelf, uitleg kan geven over de verschillende funkties.

Centaur

Marcel Roozendaal

Iedere bal gaat vooraf door de kreet "BEAT CENTAUR....", en bij Tilt galmt hij: "NO CLASS HUMAN...". Je kunt de tilt overigens zó instellen dat bij de eerste tilt er alleen een waarschuwing volgt. Bij de tweede tilt is het echter einde spel.
Na het afschieten van de bal rolt de bal door één van de drie gleufjes waarmee je de multibonus kunt halen. Met de flippers kun je reeds behaalde lampjes wisselen.
Na de bumpertest rolt de bal door naar de flippers. Op dit moment moet je proberen om vier droptargets midden op het speelveld op volgorde om te schieten. Als dit lukt wordt er een "ORB"-lampje verlicht. In totaal zijn er vier "ORBS" te halen.
Aan de rechterzijde van het speelveld zijn een viertal droptargets aanwezig. Ook deze moeten op volgorde omgeschoten worden. Lukt dit dan licht het lampje "RELEASE ORBS" op rechts boven op het speelveld. Als het je lukt deze button te raken wordt elk "ORB"-lampje omgezet in een bal. Deze ballen worden vanonder een klepje op het speelveld geschoten. In totaal kun je zo vijf aktieve ballen tegelijkertijd in het spel krijgen.
Hoezo stress.....?
Verder zit er nog een "messenger-ball" gevangen in een gootje. Deze kan er niet uit, maar door er tegenaan te schieten kun je een viertal

droptargets raken voor extra punten en special.
Als de bal aan de zijkant verdwijnt komt hij in een gootje en kan door een subtiel duwtje via een klepje weer in het spel gebracht worden. Dit lukt echter niet altijd.
Al met al een flipperkast die niet snel verveelt, en waar ook de betere flipperfannaat niet snel op uitgekeken zal zijn.

Tot slot zit er nog een grapje ingebouwd.
Wanneer de kast aanstaat en er wordt niet op gespeeld, worden na ± 20 minuten alle vijf de ballen met veel kabaal afgeschoten. Toen ik de kast pas had kreeg mijn vriendin, die niets vermoedend stond te strijken in de stille huiskamer, zo ongeveer een driedubbele hartverlamming!!!
Ik hoop dat mijn artikel een bijdrage kan leveren aan jullie blad, waarvan ik graag lid zal worden.

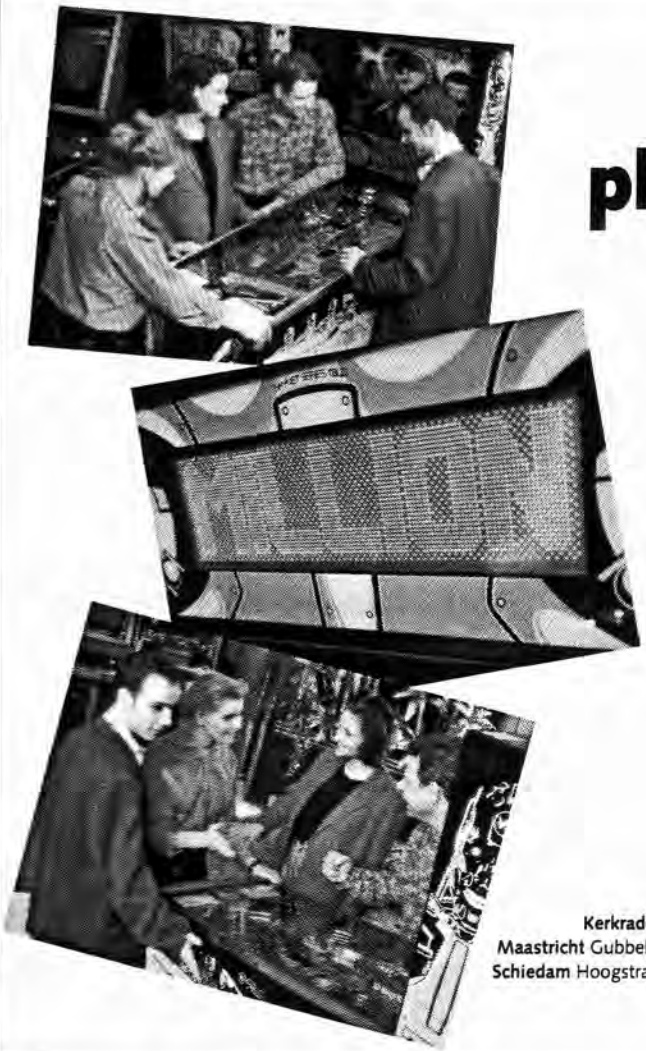

pkling, stjak, boing, zzzt!

Zeng kloing stjak. Pkling stjak boing. Pkling ting bam. Deding stjak PIEM! Zzzzzt! Pkling ting bam. Zeng klong ring.

Tklik stjak deding PIEM! Rrrt bong ting. Zeng tklik zzzzt! Stjak klong deding. Zoff ziff zff Stjak.

"Million! Yeah!"

Zeng klong stjak. Pkling ting bam zoff PIEM! Zeng tklik zzzt! Kloing ziff zff. PIEM!

"Goed, he?"

Speel voor je zzzt! bij Fair Play Centers.

FAIR PLAY CENTERS

Kerkrade Hoofdstraat 55, **Heerlen** Stationstraat 16a, **Brunssum** Lindeplein 6a, **Valkenburg** Plenkertstraat 15, **Maastricht** Gubbelstraat 32a, Stationsstraat 44, **Sittard** Rijksweg Zuid-Hoek Steenweg, **Rotterdam** Coolsingel 191-193, **Schiedam** Hoogstraat 123, **Rozenburg** Nieuweweg 2, **Bergen op Zoom** Kloosterstraat 2, **Harderwijk** Strandboulevard 8, **Utrecht** Lange Jansstraat 4, **Emmeloord** Lange Nering 11, **Apeldoorn** Kanaalstraat 19, **Barneveld** Past. Gowthorpestraat 9, **Lelystad** Tjalk 15-30, **Winterswijk** Markthoek 102.

flipperen op de computer

Carel Gijsen

Jaren geleden, toen de computers nog gewoon 'XT' als toevoeging op het type aanduiding hadden werden er al arcade-spelletjes opnieuw geprogrammeerd om de personeelsleden die toch al de gehele dag naar het groene scherm zaten te kijken ook in de pauze nog wat bezig te houden. Het begon met de video-spelen als 'Space Invaders' en 'Pack Man' want daarvan was een voorbeeld voorhanden en het liep tenslotte al op een computer. Het moest wel op een Hercules-kaart kunnen draaien dus veel kleurgradaties zaten er niet in. Toen er eenmaal CGA en het vier-kleuren systeem was uitgevonden ging het de goede kant op want toen kwamen er al snel een hele serie 'flipperkasten' al dan niet voorzien van een bijpassend menu. Het was niet om aan te zien maar het leek een beetje op flipperen en beter was gewoon niet mogelijk. Toen daalde er een diepe rust neer over het flipper-front terwijl het aantal schiet- en vechtspelletjes enorm toenam kwam er alleen nog maar een spel uit waarmee je je eigen flipperkast kon samen-stellen. Hoe het werkte weet ik niet want ik heb me er maar heel even mee bezig gehouden.

Toen werd het stil, op PC-gebied gebeurde er van alles, er werden soundblasters ontwikkeld en er kwamen 80386/486 processoren die heel wat meer in hun mars hadden den dan allereerste XT-tje of zelfs die AT.

Zo was er opeens een goed werkende memory-manager waardoor er meer geheugen vrij kwam voor programma's onder DOS en de processoren zelf hadden een duidelijk grotere rekencapaciteit.
Daar heb je natuurlijk nog geen flipperprogramma's mee maar op de Amiga was genoeg ontwikkeld en dat is inmiddels ook beschikbaar voor de PC.
Eerst was er het programma Tristan dat een leuke flipper voorstelt en zelfs zonder vertraging een mutibaal kan spelen. Toen ik dat groos op een bestuursverga-dering verder wilde vertellen kwam ik al niet meer aan het woord want iedereen was al druk bezig achter de Amiga om daar veel mooier te flipperen in een programma met meerdere flippers en multi-level en fraai rollende schermen etc. etc.
Maar dat programma is er inmiddels ook en voor de PC heet dat Pin Dreams en dat programma bergt de spelen IGNITION, STEEL WHEEL, BEAT BOX en Nightmare in zich. De een nog fraaier dan de andere.
Maar het allermooist is wel het programma 8 BALL DE LUXE. Dit programma simuleert het echte spel tot in de kleinste bijzonderheden. Zelfs de flippers zijn even slap. Maar daar kan in de back-box wat aan ingesteld worden door wat meer stroom te geven maar dan schieten de sling-shots de ballen weer perfect in de zij-uitgangen.
Al dit fraais is te downloaden op het H4-BBS... 070-3676695.

FLIPPERKASTEN
inkoop verkoop verhuur reparatie onderdelen

WIZARD
collector's items

Ekkersrijt 1406
5692 AK Son
tel. (04990) 74403
fax (04990) 74409

donderdag en vrijdag 13-17 uur
zaterdag 11-16 uur

Patrick van Gelder

FLIPPERKASTEN
VEEL KEUZE
(ongeveer 100 kasten op voorraad)
mechanisch, electronisch,
werkend en niet werkend
Mèt (inruil-) garantie !

ONDERDELEN
NIEUW & TWEEDEHANDS
Speelvelden, kopruiten, lampjes,
rubbers, sloten, spoelen, etc.
Bedrukte targets & bumpercaps
Spel ROM's, manuals en schema's

GIMMICKS
Bedrukte T-shirts
Posters & folders
Speldjes & sleutelhangers
Boeken

REPARATIE
Wij repareren MPU's, driver boards,
sound boards, voedingen en displays
Voor Bally hebben we
de officiele Bally testbanken

nieuwe onderdelen uit de Verenigde Staten!
zie advertentie elders in dit blad

Leden van de Flipper Vereniging krijgen 10 % korting